

z posledního pořízení, jež není stíženo žádnou zevnější vadou, není v zákoně opodstatněno.

Čís. 396.

Proti usnesení odvolacího soudu, jímž pro zmatečnost zrušeny rozsudek a řízení první stolice o návrhu na vyklizení najatých místností, ježto jde o nájem zákonem chráněný a předchozí svolení soudu vymoženo nebylo, přípustným je rekurs dle § 519 čís. 2 c. ř. s.

Smlouva o nájmu hostinských místností a koncese jest smlouvou pachtovní.

(Rozh. ze dne 4. února 1920, R I 50/20.)

Propachtovatel domáhal se na okresním soudě, by dle § 567 c. ř. s. vydal příkaz, by pachtýři vyklidili kavárnu a restauraci s příslušenstvím, jež jim byly dány v nájem spolu s živnostenskou koncesí. Soud první stolice návrhu vyhověl; když pak pachtýři vznesli námitky, nevyhověl jim a vyklizovací příkaz ponechal v platnosti. Odvolací soud zrušil rozsudek soudu první stolice, jakož i celé předchozí řízení. Důvody: Objekty, jichž vyklizení se žalobce domáhá, spadají pod nařízení ze dne 9. února 1919, čís. 62 sb. z. a n. Lhostejno, zda živnost hostinská a výčepnická provozuje se pouze v budovách či také mimo ně. Jádrem zůstávají vždy najaté místnosti, ježto bez nich nebylo by lze živnost vůbec vykonávat. Rozhodným jest, že živnost hostinská a výčepnická se provozuje k výdělku a že dle úmyslu zákonodávce má býti nařízením o ochraně nájemců chráněna nejen osoba nájemce a jeho rodiny, nýbrž i jejich výdělek. Pronajetí místností, by v nich byla provozována živnost hostinská a výčepnická, zůstane nájmem, třebaž místnosti jsou zařízeny ku provozování živnosti a třebaž nájemce převzal od pronájemce i příslušnou živnostenskou koncesi, již v místnostech těch provozuje. Místností pak používá se, aniž by byly nějak pozměněny (§ 1091 obč. zák.).

Nejvyšší soud zrušil usnesení odvolacího soudu a uložil mu, by, nehledě k domnělému důvodu zmatečnosti, odvolání po zákonu vyřídil.

Důvody:

Rekurs dlužno uznati formálně za přípustný a věcně za ospravedlněný. Přípustným jest rekurs dle § 519 čís. 2 c. ř. s. Arciř předpokládá tento předpis zákona, že usnesením odvolacího soudu byla nejen vyslovena zmatečnost rozsudku první stolice, nýbrž že zároveň byla žaloba odmítnuta, poněvadž, nebylo-li zároveň vyřčeno odmítnutí žaloby, nutno o ní dále se stranami jednati a přípustnost rekursu řídí se pak předpisem § 519 čís. 3 c. ř. s. Než v případě, o který se zde jedná, vyslovena v odpor vzatým usnesením nejen zmatečnost rozsudku a předchozího řízení první stolice, čítajíc v to příkaz k vyklizení a zrušeny nejen tyto procesuální úkony, nýbrž odmítnut zároveň, byť i ne výslovně, tož alespoň věcně i návrh na vyklizení, zastupující zde žalobu. Neboť odvolací soud, vycházejíc z názoru, že právní poměr mezi sporujícími se stranami jest nájmem v užším smyslu, požívajícím zákonné ochrany, odkazuje stěžo-

vatelku na řízení, upravené nařízením ze dne 9. února 1919, čís. 62 sb. z. a n. Ježto pak dle tohoto nařízení výpověď bez předchozího soudního povolení, návrh na vyklizení pak vůbec není přípustným a k zákonnému řízení se nehodí, nebyl by procesní soud prvé stolice, kdyby zůstalo při usnesení odvolacího soudu, oprávněn, o návrzích na vyklizení dále po zákonu jednat. Věcně oprávněn jest rekurs, poněvadž právní poměr, o jehož rozvázání stěžovatelka usiluje, je v pravdě pachtem, k pachtům zákonné předpisy o ochraně nájemců se nevztahují a tím padá domnělý důvod zmatečnosti. Opačný právní názor odvolacího soudu není s to, by obstál před zákonem, najmě před ustanovením § 1019 obč. zák. Dle tohoto zákonného předpisu nezáleží pro rozdíl mezi nájmem v užším smyslu na jedné a pachtem na druhé straně na tom, k čemu věci objektivně bylo by lze používat, nýbrž na tom, k jakému užívání se smlouvou propůjčuje, zda totiž propůjčuje se k pouhému užívání, či k požívání, to jest k tomu, by z ní pilností a přičiněním užitků bylo docilováno. V onom případě jest zde nájem v užším smyslu, v tomto pacht. Arciž nestačí k tomu, by bylo lze mluvit o pachtu, by místnost nebo pozemek propůjčena byla jen za tím účelem, by užitků docilováno bylo hospodářskou činností, jež prostě na místnost anebo pozemek se soustřeďuje, v ní nebo na něm se vyvíjí; nestačí, by věc byla prostředkem výdělečné činnosti, nýbrž třeba jest, by byla předmětem hospodářského využití. Lze proto připustiti, že hostinská a výčepnická místnost o sobě se pouze najímá a nikoli pachtuje, poněvadž výdělečná hostinská a výčepnická činnost sice v místnosti se soustřeďuje, místnost však jako taková není jejím přímým a bezprostředním předmětem. Jinak má se věc, dána-li, jako v tomto případě, v nájem i hostinská a živnostenská koncese. Využití koncese záleží v tom, že živnostenské oprávnění činí se předmětem výdělečné činnosti, koncese dává se do pachtu. Ježto pak předměty, jež v daném případě dány byly do nájmu, propůjčeny již dle svého určení k činnosti výdělečné, dodává právní povaha nájmu koncese jakožto pachtu tuto vlastnost celému smluvnímu poměru (§ 1091 obč. zák.).

Čís. 397.

Smlouva, již snoubenec snoubence slibuje pro případ sňatku bezúplatně majetkový prospěch, jest smlouvou svatební.

Ustanovení § 1247, prvá věta, obč. zák. lze použiti jen o darech menšího rozsahu, určených výhradně k manželčině použití, nikoliv však o bezúplatném poskytnutí majetkových výhod, jichž účelem jest ulehčiti náklady manželského spoluzití nebo zaopatřiti manželku pro případ zrušení manželského společenství.

Není-li žádná strana nebo jsou-li obě vinny rozvodem manželství, jest ponecháno manželům, chtějí-li svatební smlouvy zachovati v platnosti, či mají-li smlouvy ty k žádosti i jen jednoho z nich býti zrušeny. Rozhoduje o žádosti, hledí soudce zejména k stupni zavinění a k majetkovým a výdělečným poměrům stran.

(Rozh. ze dne 4. února 1920, Rv I 612/19.)

Notářským spisem zavázal se snoubenec zaplatiti své snoubence 3000 K; smlouva měla nabýti plné účinnosti teprve uzavřením sňatku